

Leto XVIII.

Štev. 23

Uredništvo in uprava se nahajata v Kranju štev. 173.
Telefon štev. 73.
Naročnina polletno 20 Din,
četrtletno 10 Din
Izhaja vsako soboto

Gorenjec

Dopise sprejema uredništvo do torka zvečer. Rokopisi se ne vračajo. -- Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Za odgovor priložite znamke.
Govorilno ure uredništva ob ponedeljkih od 10. do 11. ure dopoldne.

Tednik za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

To so tiči!

V zadnji številki Gorenjca smo poročali, kako se je obregnil kranjski dopisnik Delavske politike ob nas, češ, da mislimo, da morejo živeti delavci le od molitve. Pokazali smo, da se od naše strani mnogo praktično dela za delavstvo. Pričakovali smo, da bodo sedaj naši marksisti pokazali, koliko so že koristnega naredili za delavski stan, pa so naši prijatelji socialisti tako ponižni, da se prav nič ne pohajajo s svojim „velikanskim“ delom za delavske koristi. Pa če so sami tako ponižni, da svojih „velikih del“ ne obešajo na veliki zvon, si bomo pa mi dovolili to predrznost, da bomo navedli nekaj zaslug marksističnih organizacij za delavski stan. Eno velikih del datira iz najnovejše dobe in bi bilo škoda, da bi se pozabilo!

Na praznik sv. Petra in Pavla 29. junija se je vršila seja Delavske zbornice v Ljubljani. To delavsko ustanovo imajo v rokah socialisti po zaslugi nezavednega delavstva. Podpirajo jih pa narodni socialisti v njihovem delu.

Pri tej seji je prišel na vrsto tudi proračun za l. 1934/35. Pri obravnavi proračunskih postavk se je sijajno odkrila velika skrb marksistov za bedno delavstvo. Proračuna naši delavci ne dobe v roke, vsaj v celoti ne. Naj v spodnjo delavstvu navedemo nekaj številki!

Delavstvo plača potom Okrožnega urada za Delavsko zbornico Din 645.000 pri bratovskih skladnicah pa Din 115.000, torej plača delavstvo za delavsko zbornico v 5 mesecih 760.000 — dinarjev. To velikansko vsoto mora torej delavstvo zbrati skupaj za delavsko zbornico. Ta denar je pač krvavo plačan! V njem je milijone potnih srag naših slabo plačanih delavcev. Kaj pa delavstvo za to dobi od delavske zbornice?

Podpore nezaposlenim znašajo v proračunu za ta čas — reci in piši — Din 41.000 enainštirideset tisoč Din, za celotno socialno politiko — torej za podporo brezposelnim in vso drugo socialno politiko da v tem času delavska zbornica Din 143.000. Vse drugo v tej ali drugi obliki požre uprava!

Za l. 1934/35 je v proračunu dohodkov, ki jih plačajo delavci pri Okrožnem uradu za delavsko zbornico predvidenih skupno Din 1.540.000, pri bratovskih skladnicah pa Din 270.000; skupaj bo torej v enem letu zbralo delavstvo samo Din 1.810.000 en milijon osemsto deset tisoč Din.

Za podporo brezposelnim za celo leto je določenih le Din 100.000 reci in piši le Din sto tisoč. Direktno torej prejme brezposelno delavstvo le eno osemnajstino tega, kar delavstvo plača! Celotna socialna politika znaša v proračunu le Din 286.000, vse drugo — nad en milijon in sedemsto tisoč Din pobera pa uprava delavske zbornice in njene institucije v tej ali drugi obliki!

Noben kapitalist nima tako drage režije, kakor jo ima delavska zbornica, ki jo vodijo marksisti.

Razni organi delavske zbornice imajo drugod primerne plače, poleg tega pa vlečejo iz denarja, ki ga spravljajo skupaj delavski krivaji žulji, prav čedne honorarje! V proračunu je prav lepa postavka: honorar blaginjiku Din 8400 — to je — prosim honorar — ne plača gospodu, ki ima pač drugod plačo!

† Prof. FRANC WATZL

Umril je mož dela, reda, pravičnosti, vzgojitelj mladine, pisatelj in duhovnik. Na takem delavnem polju je dosegel to, da smo ga imeli radi in zdaj za to dobro dušo molimo. Delal je med nami — smrt ga je zalotila v lepem Splitu, ko je v solnčni Dalmaciji iskal zdravja.

Prof. Watzl je bil rojen v Ljubljani 21. januarja 1876, kjer je maturiral 1894. Takrat se je družil z dr. Krekom. Leta 1898 je bil posvečen in je kot duhovnik deloval kot kapiteljski vikar, pomožni učitelj in profesor verouka na gimnaziji v Novem mestu, kjer je bil po „Dolenjskih novicah“ duša slovenskega gibanja na Dolenjskem. Nato je deloval od leta 1907 kot profesor verouka na nemški gimnaziji v Kočevju, kjer je v težkih časih ponovno dokazal ljubezen do zapostavljenega slovenskega življa, zlasti še v času vojne, ko je bil načelnik prehranjevalne akcije. Po vojni je kot vodja kočevske gimnazije poslovenil zavod. Po prevratu je kot predsednik Narodnega sveta stopil z vso energijo na dan za obrambo narodnih interesov, iste branil pred narodnimi nasprotniki ter z osebno nevarnostjo branil pravice na pristojnih mestih. V temnih nočeh se je vozil z vozom v nevarnosti, da ga nasprotniki napadejo, v Ljubljano in uspešno klical pomoči.

Po kratkem delovanju na II. gimnaziji v Ljubljani je prišel leta 1922 v naš Kranj.

Tu je postal na mah zaradi oširnega delokroga ena najmarkantnejših osebnosti. Kot profesor verouka je znal vzgajati svoje učence v katoliškem duhu in je zato zacvetela tudi močna dijaška organizacija.

Kot ljudski delavec se je posebno uveljavljal v ljudskih organizacijah. Kot tajnik „Kmečke zveze“ je okoli nje zbral gorenjskega kmeta in sadovi koristnega dela se ne dajo prezreti. Kot član zadruge „Delavski dom“ je skrbel za korist delovnega ljudstva, zlasti delavk; saj je bil tudi sam sin malega obrtnika. Kot občinski odbornik je 10 let deloval v prid vseh meščanov in marsikaj je bilo

Pri seji delavske zbornice so krščanski socialci predlagali, da se znižajo nagrade raznim odbornikom, pa so marksisti in narodni socialisti ta predlog odklonili! Tu naj bi pokazali gospodje marksisti in narodni socialisti, da bi se vsaj v teh težkih dneh krize odpovedali raznim velikim nagradam, ki jim za življenje niso potrebne, ki pa se stekajo naravnost iz potnih srag delavstva, ki komaj še životari.

Krščanski socialisti so tudi na isti seji predlagali, naj se zviša postavka za podporo brezposelnim, pa je bil tudi ta predlog odklonjen od koalicije marksistov in nacionalnih socialistov! Cele trume brezposelnih hodijo lačne od mesta do mesta po deželi, pa jim zastopniki delavstva od delavskega denarja vržejo malo drobtinico, ki ne pomeni nič. Samo tajništvo v Ljubljani požre Din 397.670, za bresposelne množice se pa daruje mišlostno le Din 100.000.

napravljenega na njegovu pobudo, saj je deloval v finančnem, šolskem, ubožnem odseku, odseku za zgradbo ljudskošolskega poslopja. V vseh teh odsekih je živahno deloval, posebno pa še kot ravnatelj Mestne hranilnice v Kranju, dokler ga banska uprava ni razrešila poslov.

Veliko zaslug si je pridobil tudi za Marijanišče v Kranju.

Prof. Watzl je bil znan kot dober kolega drugim gimnazijskim tovarišem. Kot človek in prijatelj je imel tolažilno besedo in usmiljeno srce za vsakogar, nasičeval je lačne, branil čast ponižanih in razžaljenih z njemu lastno pravično vneto. Ker ni poznal maščevalnosti, ampak le odpuščanje, ni mogel imeti niti neprijateljev, kaj šele sovražnikov.

Tak je bil med nami: vzor moža-poštenjaka, prijatelja, pedagoga, pred vsem pa duhovnika. Ves narod je smatral za svojo družino. Začel je z njim in le tiha, zavratna bolezen mu je izruvala pero iz rok in ga prisilila do mirnejšega dela, da si ohrani zdravje. Pa še v tem mirnem delu je pisal, opravljal svoj duhovniški poklic in vzgajal mladino. Točen kakor ura in vesten je imel svoje delo točno opredeljeno in izvršeno ter je ob vsaki uri mogel skleniti svoje delovanje ter je kot tak tudi imel vedno svoje račune z Bogom urejene in je zamogel brez skrbi stopiti pred večnega Sodnika in mu položiti obračun. Ob vsaki priliki, ko se je razhajal s prijatelji, se je poslavljaj, kot da bi čutil, da mu zemlja pot življenja ne bo dolga. Vesel in upanja poln se je po nasvetu zdravnika podal v sončno Dalmacijo iskat zdravlja in z veseljem obrazom se je poslavljaj od prijateljev. Poslavljaj pa se je za večno.

Njegov široki krog prijateljev, širne plasti kmečkega in delavskega ljudstva, meščanstvo in dijaštvo pa je izgubilo v pok. prof. Watzlu moža poštenjaka, marljivega delavca in očetovsko čutečega vzgojitelja. Naj ti bo lahka domača zemlja! Bog naj ti poplača dobrote, ki si jih delil!

Pogreb pok. prof. Watzla bo zaradi nepredvidenih prometnih ovir v ponedeljek ob 9. uri dop.

Tako delajo marksisti za delavstvo! Za ta proračun je glasoval tudi g. Krč Franc, delavec in Semperitu; prosimo, da nam pojasni, jeli tudi on glasoval proti povišanju prispevka za brezposelne in proti znižanju prevelikih nagrad raznim upravnim organom!?

Zastopnik krščanskega delavstva v Kranju v delavski zbornici g. Tomat se je boril za večjo podporo brezposelnim in je nastopal proti velikim nagradam raznim gospodom.

G. Drča iz Jugočeške, ki je bil izvoljen za Narodno strokovno zvezo, je pač uvidel, kako „sijajno“ se dela za delavca v delavski zbornici in je izjavil pred več osebami, da izstopi iz kluba narodnih socialistov, ker pri takem delu ne more več sodelovati. To je pošteno!

Upamo, da se bodo delavstvu odprle oči in da bo kmalu spoznalo, kje so njegovi pravi prijatelji! Če bi pa delavska politika želela še nadaljnjih dokazov, kako sijajno skrbe marksisti za delavstvo in kako krščanski socialci le „molijo in nič ne delajo“, bomo pa še pisali in še lepše reči, če želi!

Narodna odbrana proti JNS

Ker imamo tudi v Kranju Narodno odbrano, bo prav gotovo njene člane zanimalo, kakšno stališče zavzema vodstvo proti znanim resolucijam JNS, ki prepovedujejo, oziroma vsaj odsvetujejo svojim članom udeležbo pri raznih nacionalnih organizacij, kakor so n. pr. borci, a tudi Narodna odbrana.

Da bodo kranjski člani Narodne odbrane točno informirani o stališču, ki ga zavzema njih vodstvo v tako aktualnem vprašanju, upamo, da jim storimo le uslugo, ako jih opozorimo na članek, ki je izšel v zadnji številki „Narodne odbrane“, od 1. julija t. l. št. 26., v katerem, razpravljajoč o zgorajšnji resoluciji, dobesedno pravi:

„Rezolucija pored osude nacionalnih organizacija, sadri i apel na sve „pozitivne snage“, da se upišu u redove Jugoslovenske nacionalne stranke. Tu ponudu mnogobrojno članstvo Narodne odbrane odbija, jer je svesno, da kroz partiju ne može poslužiti Kruni i Otačbini onako kako to može kroz svoju nepolitičku organizaciju.“

Da završimo. Baš zbog toga što je nepolitička, vanpartijska i nadpartijska organizacija, Narodna odbrana ne može prihvatiti bačenu joj rukavicu od strane jedne partije, jer bi se tek u tom slučaju ogrešila o svoja pravila i o uspomenu na one borce, koji su pod njenim ponosnim barjakom ispisali jedan od najznačajnijih listova u istoriji naše oslobodilačke borbe. Zato Narodna odbrana s pravom traži od vodjstva Jugoslovenske nacionalne stranke, da za ljubav opšte-nacionalnih interesa tu bačenu rukavicu digne i dobaci je onima, koji u svom ličnom prosperitetu gledaju prosperitet Otačbine. A vodjstvo Jugoslovenske nacionalne stranke najbolje zna gde su oni.

Najzad, Narodna odbrana duboko žali što je Klub senatora i poslanika Jugoslovenske nacionalne stranke u ovako ozbiljnom vremenu čitava tri dana diskutovao o uobraženoj opasnosti od nacionalno svesnih organizacija. Medjutim apsurdno je i misliti da s te strane može naići ma kakva opasnost za državu. Bojati se, da ta opasnost nije na onoj strani, koja je sebe identifikovala sa državom.“

Gorenjci pri škofu dr. Srebrničju

Skupina 450 Gorenjcev je prispela 30. junija na Sušak. Vsi veseli smo pohiteli na Trsat k naši dobri Mamici. Samo trenutek smo se ustavili na Trsatu, kajti sirene parobroda so nas klicale drugam.

Kako s strahom so nekateri prvokrat stopili na morje, kako se iz njihovih src vila prošnja tja gori na Trsat! Nepozabni trenutki. Zadonela je pesem „Oj Triglav moj dom“, kajti Gorenjec ne pozabi Triglava; tako nas je tudi to pot parobrod „Triglav“ popeljal po morju. Povsod ob obali sami pozdravi, naša godba jim odzdravlja. Končno pridemo vendar na isto scetanji škof. Čaka nas na šelu

TEDENSKE NOVICE

Kranj

Jarke za kanalizacijo je pričela kopati mestna občina mimo ljudskega doma do župnišča in potem od župnišča dalje po cerkveni ulici. Bilo je zelo potrebno! Pri kopanju jarkov so se našle človeške kosti. Tu je bilo svoj čas pokopališče.

Človeške kosti so se našle tudi v mali vdolbini v cerkvenem zidu pod oknom pri prvi spovednici na moški strani, kjer kopljejo vdolbino za spovednico, ki bo prišla nekoliko v zid, da ne bo motila arhitekture. Verjetno je, da je kdo kosti kakega domačina, čigar grob je bil prekopan, dal zazidati v cerkveni zid.

Trgovec Andrašič prezidava svojo hišo nasproti Stare pošte. Radi načrta, ki je bil prvotno napravljen, so nastale neke težkoče in so se bila dela pri prezidavi za kratek čas ustavila. Čisto jasno je, da bo za to mesto najbolj primerna hiša z ravno streho in sicer pred vsem radi Stare pošte in pa radi ozkega prostora med Staro pošto in hišami, ki leže na nasprotni strani. Če bi Andrašičeva hiša dobila visoko streho, bi za oko postal ves prostor pred Staro pošto še bolj ozek in teman. Iz Jelenovega klanca bi se kaj čudno videlo visoko sleme Andrašičeve hiše, če bi se bilo moralo napraviti, kakor so nekateri hoteli. Načrt za prezidavo te hiše je kar ličen in bo hiša v kras Kranju.

Občinski zapori se povečujejo in modernizirajo. Na zadnji občinski seji se je poleg drugih važnih zadev razpravljalo in sklepalo tudi o popravi in razširitvi občinskih zaporov. Na seji pa se ni rešilo silno važno vprašanje, ali naj ostane pri starem konservativnem načinu opravljanja telesnih potreb v zaporih, ali naj se pa ta tudi modernizirajo. Kakor čujemo, se je sedaj to važno vprašanje žal v konservativnem pogledu rešilo izven seje. Z ozirom na veliko frekvenco občinskih zaporov, zlasti ker človek ne ve, kdo vse utegne biti posestnik tega zapora, bi bilo v interesu meščanstva želeti, da se tudi to vprašanje tako moderno reši, kakor se rešujejo druga aktualna vprašanja na najmodernejši način.

Razglas. Od sreskega načelstva v Kranju se ponovno opozarjajo vsi hišni posestniki, ki sprejemajo stranke na stanovanje, da nove stranke takoj pri občini prijavijo, enako morajo one, ki se izselijo, odjaviti. Ista dolžnost zadene stanovalce, ki niso hišni posestniki, pa sprejemajo stranke na stanovanje. Prijavljanje je zelo važno zlasti v času tujeske sezije. Vsi dognani slučaji neprijavljenja se bodo naznanili sreskemu načelstvu v kaznovanje.

Kaj nam pišejo . . . Zadnje številko Vašega lista, ki ste mi jo poslali, sem dobil prečital. Ker dobim vsak dan najmanj po 16 listov, se seve ne morem vsakemu tako posvetiti, kot sem storil to z Vašo zadnjo številko. Iz nje vidim, da ne znate samo zgačkati človeka, temveč da ga tudi s kolom lopnete. Bila je dobra številka za Kranj, kot je za vso Slovenijo dober današnji Slovenec. — (Tako nam pišejo naši naročniki dan za dnem . . .)

Popravila pri župni cerkvi hitro napredujejo, cerkveni strop z rebri je že skoro ves ostrgan. Omet pri stolpu je ves oklesan. Cerkevni stolp je tudi znotraj cerkve, kakor zunaj, vez iz rezanega kamna. Ob nekem potresu, najbrž že okrog l. 1500, je zvonik razpočil. Prvotno je bil stolp tudi v cerkvi neometan. Kasneje so pa oklesani kamen ometali, radi toga omet na stolpu ni nikdar dobro držal in je pred kratkem na koro odpadla čela plast ometa od stolpa. Ko bo stolp ves oklesan, bo tudi v cerkvi, kakor zunaj, zelo učinkovito vplival na

ravni kamen. Ker so se odstranile pod zvonikom spovednice in zelo neokusna vrata, veternice, se je odprl pod korom zelo lep prostor, poln svetlobe. Ker so velike spovednice zelo motile in v cerkvi ubijale prostor, se bodo za 50 cm potisnile v zid pod okna, kjer se sedaj izkopavajo potrebne vdolbine. Okrog spovednic bo armiran beton varoval trdnost zidovja. Tudi stebri v cerkvi so vsi iz rezanega kamna in so bili ometani najbrž šele pred 42 leti, prej so bili pobeljeni, prvotno pa so bili brez ometa in brez beleža, taki kakor so bili v začetku obstoja cerkve, bodo tudi sedaj ostali, in bodo cerkvi v kras. Strop v cerkvi je zelo razpokan vsled raznih potresov, nekaj reber je bilo slabo pritrjenih in je obstojala nevarnost, da padejo na tla. Predstavljajmo si veliko nevarnost in nesrečo, ki bi lahko nastala vsled tega ob kakem potresu! Radi tega se bodo sedaj vsa omajana rebra dobro pritrčila in razpoke v oboku zalile. Vprašati pa bo treba arhitekta, če ne obstoji morda za slučaj kakega potresa kaka nevarnost, da obok odrine stene, ki so le 90 cm debele in bi tako lahko nastala katastrofa. Če bodo to nevarnost potrdili arhitekti, bo treba napraviti ob steni zunaj ladje stebre opornike, kakor jih ima že prezbiterij. Freske na stropu je pričel ta teden restavrirati akademični slikar Sternen. Tlak pod korom je bil že tudi v zelo slabem stanju. Napravljen se bo nov iz kraškega kamna, kar je bilo pa dosedanega zelenega kamna še drobnega, se bo porabil za popravo tlaka drugod v cerkvi.

Na Majdičevem jezu na Savi se vrše popravila. Lastniki zemljišč ob Savi, zlasti v Struževem pa se pritožujejo, da se je jez dvignil ter da je vsled povišanja jezu polje pri količjak visoki vodi poplavljeno, kar jim povzroča veliko škodo. Pripovedujejo, da so že pred nekaj meseci vložili pritožbo na sresko načelstvo in pričakujejo vsak dan komisije. Kot vestni kronisti bomo o poteku komisije in pritožbi interesentov svoječasno točno poročali.

Slava radi rešitve časti zavednega kranjskega mesta ni tako majhna, kakor je majhen „zaveden“ del Kranja. Ta rešitev je bila tako velepomemben dogodek, da ga je — naprošen seveda — prinašal celo ljubljanski radio, tako da je o tej slavi bil poučen celi svet. Dobro bi bilo, ako bi se rešitev časti kranjskega mesta ovekovečila na kaki marmorni plošči, ki naj bi se vzdala v novem kopališču.

Aktuelna so še vedno vprašanja:

1. Heissdampfdichtungsmaterial,
2. Kdaj sta vložila gospoda Goljevšček in Trebše svoje oferte za izvedbo kopališnih načrtov kranjski občini?

3. Zakaj in kdaj sta bila izbrana za konkurenco edino le prejšnja dva gospoda?

4. Koliko stane dosedanji izkop pri novem kopališču?

Upamo, da se bodo vsa ta vprašanja vendarle enkrat razjasnila.

Kopališki vestnik. Neka ugledna kranjska galanterijska tvrdka opozarja meščane z veliko belo zastavo in rdečim napisom na pričetek letošnje kopališke sezone, kar je vsekakor zelo hvalevredno. Škoda le, da imamo tako veliko dežja in da je voda Save in Kokre tako zelo kalna. Novo kopališče sicer še ni otvoreno, ampak, če bi že bilo, potem bi se ravno v teh dneh, ko je kopališka sezona na višku pa vsak dan tako lepo dežuje, pokazala vsa velikopoteznost novega kopališkega načrta. Iz ogromnega rezervoarja bi se izpustila lepa čista voda in naj bi dež še tako lil, naj bi bilo še tako hladno, naj bi bila Sava še tako umazana, v novem kopališču bi se trlo

kopalcev v lepi čisti vodi. A če letos novo kopališče še ne more popolnoma funkcionirati radi malih računskih napak, upamo, da se bo v prihodnjih letih vsa zamuda lahko popravila. Zaenkrat delo v kopališču samem sicer počiva, pač pa se izkopana prst odvaža na Majdičev otok, kjer se z njo dviguje nasip vodnega jarka, kar je vsekakor koristno delo i za Majdičevo elektrarno i za občino, ker mislimo, da si tako občina prihrani vsaj stroške za odvažanje prsti, ako že ne prejme plačila za material in dovoz istega. Če naše domneve morda niso povsem pravilne, jih bomo seveda rade volje popravili, ako se nam pokaže, da naši računi niso pravi.

Cenj. občinstvu naznanjam, da sem se preselil iz Sav. predmestja v bivši Jagodičev atelje v Rožno ulico in se za nadaljno naklonjenost najtopleje priporočam. Edo Kramaršič, fotograf.

Ko mesto naše ogreva solnce
In od vročine ves si pečen,
Mohor deva sladoleđ v lonce,
Fin je zdrav in tečen

Koor

Dne 26. junija smo sprejeli novega dušnega pastirja v osebi častitega g. Hostnika Antona, dosedaj kaplana v Trnovem - Ljubljana. Sprejema se je udeležila cela fara z občinskim odborom na čelu. V imenu občine ga je pozdravil g. župan Košir, za šolsko mladino Ovsenkova, za gasilsko četo pa poveljnik Črnilec. Po govorih se je razvil spreved v cerkev, kjer nam je podelil novi g. župnik blagoslov z Najsvetejšim. Pred blagoslovom je stopil na prižnico č. g. Finžgar, župnik in pisatelj iz Ljubljane, ter nam v kratkem, lepem govoru predstavil novega g. župnika. Z geslom: „Vaša pota niso moja pota, vaše misli niso moje misli“, nam je razložil, kako je prišlo do imenovanja g. Hostnika za kovorskega župnega upravitelja. Spremilo je g. Hostnika 12 gg. duhovnikov iz Ljubljane. Zvečer mu je cerkveni pevski zbor zapel krasno podoknico ob navzočnosti številnega občinstva.

Od 6. aprila, ko nas je zapostil ljubljani župnik Zabret, ko je odšel na Bled, pa do danes smo bili brez pravega dušnega pastirja; zato se pa sedanjega ob njegovem prihodu toliko bolj veselimo. Prvotno je bil imenovan za tukajšnjega župnika g. Vavpetič, kaplan v Šenčurju, ki pa je vsled smrti tamošnjega župnika ostal kot župni upravitelj v Šenčurju.

Novemu g. župniku želimo vsi farani, da bi se med nami počutil kar najbolje.

Gori!

Vsak dan gori in milijone Vašega premoženja požira ognjeni Moloh. Kdo Vam pomaga? Le smiselno zavarovanje pri naši domači Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani.

Ne ure ne dneva ne veš!

Morda že jutri izgubijo Tvoji malčki skrbnega očeta, zlato mamico. Kako jih najgotoveje oskrbiš? Le s solidnim zavarovanjem za slučaj smrti ali doživetja pri Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani.

Stotisoč

in več razumnih gospodarjev, skrbnih gospodinj in uvidevnih ljudi je doslej zaupalo svojo gospodarsko varnost Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani.

Resnično! Prav nikakega pametnega razloga nimaš, da se ji v katerikoli panogi zavarovanja ne bi zaupal tudi ti!

občinstva predsednik Jadr. straže, mestni načelnik in mestna godba. Na vse njihove pozdravne govore nismo pozabili tudi mi našega pozdrava, naša pesem je zadonela po obali in odmevala ob trda tla otoka. Ker je čas tako na minute odrejen, smo hiteli k našemu ljubljensku rojaku škofu dr. Srebrniču.

Napolnila se je prostorna dvorana v dvorcu. Živijo klici so odmevali ob skalnate stene, zadonela je pesem „Slovenec sem“, od veselja mu je žarel obraz, ko je stopil med svoje rojake, kakor nas je nazval. Besede iz njegovih ust, so bile tako domače, pogled njegov tako mil, da smo ga strmé gledali, samo da se nasitimo besed našega škofa. Slovenska beseda mu teče gladko, čeprav je že 10 let škof na Krku. Naše oči so postale rosne, a stalni živijo klici so mu bili jasen dokaz, da sino njegovih misli in da od teh misli ne bomo nikdar in nikoli odstopili. Na njegov pozdrav se mu je zahvalil dr. Fajdiga. Povedal mu je, da smo vedno njegovi in da naj bo on stražar ne samo Jadranskega morja, ampak tudi naših pravic. Še pesem in zadnji „Bog živi“ je še zadonel po dvorani, kajti iti je treba naprej.

Parnik se je začel pomikati, na oknu pa pozdravlja in blagoslavlja naš škof. Kakor bela cvetka se vidi njegov robček, a on še vedno pozdravlja, dokler nas končno morje ne zakrije. V nas vseh pa je in bo ostala samo ena misel: naš škof, dr. Srebrnič je naš po narodu in po duhu. Duh njegov je bojevit in, kakor se je sam izrazil; „Naj plenijo, naj trgajo, pisal in branil bom vedno naša načela“. Našemu stražarju kličemo: Živijo!

Slovenci - v Švicco

Kongres Kristusa kralja v Einsiedelnu. — Tisočletnica božje poti k Mariji v Puščavo.

V dneh 23. do 26. avgusta bo v proslavo tisočletnice božje poti pri Mariji v Puščavi v Einsiedelnu v Švici IV. mednarodni kongres Kristusa kralja. V teh dneh bodo prihajali romarji iz vsega sveta v Einsiedeln, da počaste Mater božjo in se utrde v ljubezni do Kristusa kralja. Mednarodni je ta kongres — tudi Slovenci se ga udeležimo!

Če se prijavi 300 oseb, bomo imeli svoj posebni vlak in bi znašala voznina z brzim vlakom (Ljubljana — Jesenice — Schwarzach na Solnograškem — Innsbruck — ob züriškem jezeru — Zürich — Einsiedeln in nazaj) okoli 1000 Din. Pri udeležbi najmanj 150 oseb (posebni priključni vozovi rednemu brzovlakcu) je zvišana voznina za blizu 200 Din. Pristojbina za vizum je všteta, potni list si preskrbi vsak sam. Odhod iz Ljubljane 24. avgusta zvečer, prihod nazaj v Ljubljano dne 28. avgusta zvečer. Tja grede triurni postanek v Zürichu, nazaj grede 8 urni postanek v Innsbrucku in 8 urni postanek v Celovcu z izletom h Gospej Sveti. — Spored se bo po želji udeležencev spremenil, zlasti še, če bomo imeli poseben vlak.

Romanje priredi dobrodelno društvo „Varstvo“. Podrobna pojasnila objavi romarski list »Po božjem svetu«, ki izide te dni in ga dobi vsak interesent brezplačno. Prijavite se na naslov: List »Po božjem svetu«, Ljubljana, Tyrševa 17.

**B. RANGUS
KRANJ**

Če hočete biti v resnici dobro postreženi, se obrnite na prvo zlatarsko delavnico na Gorenjskem. Velika izbira ur, zlatnine, srebrnine, očal, toplomerov itd. - Kupujem vsakovrstno zlato in srebro kakor tudi vse druge stare oz. starinske predmete. — S 1. avgustom se preselim v hišo g. Gorjanca poleg Stare pošte (prej trafika Golob).

Šenčur

Gospodarsko društvo v Šenčurju je razposlalo novembra 1933 pismene opomine svojim članom, da plačajo nakazano vsoto, ker so se posluževali društvenih strojev. Člane je društvo tudi opozorilo, da ne more več čakati na plačilo, zlasti ker je društvo že preteklo leto prejelo od zveze revizijsko poročilo, v katerem se je zagrozilo s konkurzom. Društvo mora tudi predložiti po naročilu „Zveze“ in kr. banske uprave seznam dolžnikov, ki jih tožbenim potom izterja.

Soproga tajnika tega društva pa je v istem času pripovedovala Mubi Jožefu, strojniku Kmetijskega društva v Šenčurju, da njen mož še ni prejel plače. Muba Jožef, ki je zvedel tudi za vsebino opominov, je vse to tik pred novim letom pripovedoval Maslju Janku, pos. v Šenčurju, ki je obenem odbornik Gospodarskega društva. Maselj Janko pa je januarja ali februarja 1934 povedal to odbornikom Gospodarskega društva Sušniku Martinu in Verbiču Antonu v pričlo Gašperlin Katarine, trgovčeve soproge v Šenčurju, da je Mubi Jožef pripovedoval, da strojnik Gosp. društva ni dobil plače za celo leto 1933 in da je bil revizor pri Gospodarskem društvu ter našel nered in grozil s konkurzom. Gašperlin Katarina je takoj izjavila, da bo njen soprog tožil, četudi sta Maselj Janko in Verbič Anton tožbo odsvetovala. Gašperlin Katarina je poklicala svojega soproga, ki je dejansko vložil tožbo proti Mubi Jožefu in v tožbi zatrjeval, da je Mubi Jožef meril s posebnim namenom na to, da bi uničil dobro ime in gospodarski kredit tako Gospodarskega društva, posebno pa tudi njegovega predsednika Gašperlina Ivana. Dne 18. junija 1934 se je vršila pri okrožnem sodišču v Ljubljani glavna razprava, pri kateri je sodišče ugotovilo, da Mubi Jožef ni klevetal Gašperlina Ivana ter da Gašperlin Ivan sploh ni bil upravičen vlagati tožbe ter je tožbo zavrnilo in naložilo Gašperlinu Ivanu plačilo stroškov, ki jih je imel obtoženec z obrambo. Mubi Jožefa je branil dr. Megušar, odvetnik iz Kranja, Gašperlina Ivana pa je zastopal dr. Fettich, odvetnik v Ljubljani kot namestnik dr. Sajovica iz Kranja. Iz poteka te pravde se razvidi, da je bil nasvet Maslja Janka in Verbiča Antona vendarle boljši kot nasvet Gašperlin Katarine.

Cerklje

V Velesovo smo šli Cerkljani ta ponedeljek Marijo obiskat. Pa še z Olševka, Šenčurja in Šenturške gore so prišli v dolgih procesijah za praznik Marijinega obiskanja v to prelepo romarsko cerkev pod Štefanjo goro. Polna cerkev nas je bilo in pri ljudskem petju med mašo smo peli iz dna duše. Sploh so Cerkljani že od nekaj radi hodili v procesijah na božja pota.

Veste, gospod urednik, gospodarstvo nas v Cerkljah prav nič ne skrbi, ker vemo, da je v dobrih rokah. Tudi za socialno politiko nas ni skrbi, ko beremo na lepakih tam od Kranja, kako jo na raznih društvenih veseljih vneto rešujejo. Kaj je prosveta, to pa Cerkljani komaj vemo, saj že več kot eno leto pri nas »Prosvete« ni. Tako ob nedeljah popoldne si včasih predstavljamo, kaj naj dandanes pomeni prosveta, ko skozi Cerklje drevi kak tovorni avto, naložen s pijanimi veseljarji, ali ko se v noč priklatijo Bog ve od kod brezobzirni razgrajči. Vemo pa, da kultura to ni, in celo mislimo, da je v eni lepi ljudski procesiji brezprimerno več kulture, kot v takih novodobnih kulturnih prireditvah. Pa še to je res, da pri prvih prineseš domov razbremenjeno srce, pri drugih pa razbremenjen žep. Zdaj, ko smo se

opravičili, pa še tole lahko zapišemo: To prvo nedeljo so naši možje in fantje prav številno pristopili k obhajilni mizi in tako pokazali, da hočejo prvo nedeljo imeti zase. Tudi to je kultura, pa še prav visoka.

V Dvorjah je umrla Franciška Gašpirc. Od onega znamenitega požara pri sosedu Harižu se ni počutila več dobro. Blagi in skrbni ženi naj sveti večna luč, Korbarjevi družini pa naše sožalje.

V ponedeljek smo pokopali na Sp. Brniku Nežo Zavrl iz Vopovelj. Dobra gospodinja in mati naj uživa mir pri Bogu!

Mavčiče

Dne 4. julija ob 3 zjutraj sta zgorela v Mavčičah dva kozolca. Prvi z desetimi okni, napolnjenimi s prvo košnjo detelje, je bil last gostilničarja Lebna, kateremu je zgorel tudi koleselj. Lastnik drugega kozolca z 9 okni, od katerih je bilo 7 polnih krme, je bil last posestnika Novaka. Zažgala je najbrž zlobna roka. Škoda je le deloma krita z zavarovalnino.

Brezje

Zakoniti naslov naše združene občine Brezje je — Upravna občina Brezje. Občinska uprava pa tega gotovo ne ve, ker rabi še vedno staro štampiljko bivše občine Mošnje. Želimo, da se spoštuje zakon!

Dol pri Ljubljani

Pri nas se živahno gibljemo. Pretekli teden smo imeli kar dve Vidovdanski proslavi. Prvo je priredila tukajšnja narodna šola v zvezi s sokolskim društvom v sokolski dvorani na Vidov dan po šolski sv. maši. Nastopala je pa le mladina z deklamacijami in petjem v srbskem in slovenskem jeziku. Govor je imel to pot g. učitelj Andoljšek, ki je uvedoma omenil, da ga je sram nastopiti s predavanjem pred prazno dvorano. Apeliral je na večjo nacionalno zavednost, — da ne doživimo drugega Kosovega polja. — Sicer mu bodi pa v čast in resnici na ljubo povedano, da je razvijal prav lepe misli tudi o Sloveniji in slovenskem narodu in jeziku. Izpadla pa je v programu napovedana pesem: „Slovenec sem“!

Drugo vidovdansko slovesnost pa smo priredili v cerkveni dvorani v Dolu na praznik sv. Petra zvečer, kamor smo povabili predstavnike oblasti in vidnejše osebe občine, ki pa se ža. po večini niso odzvali, niti opravičili, dočim se je povabljeni srezki načelnik za prijazno povabilo zahvalil in opravičil. Le častno izjemo je napravil komandir žandarmerijske stanice g. Baumkirchner in se celo izrazil, da je bila prireditev prav lepa. Sicer pa je bila udeležba tako obilna, da smo se čutili dolžni se občinstvu še posebej zahvaliti. Spored je bil srečno izbran; pevci kakor deklamatorji so izborno rešili svojo nalogo. Zlasti pa nam je govornik g. Smersu iz Ljubljane v skrbno zbranim govoru podal prav lepe misli o Vidovem dnevu.

Leše

Iz ust borcev in bojevnikov smo slišali, da so pri nas ljudje, ki hočejo sami imeti v zakupu vso državotvornost. Tudi pri nas so taki. Tisto gospodo javno vprašamo: Kje je bila na Vidovdan 1934.

Dobra gospodinja je dober domač zdravnik in zato kuha Kathreiner Kneippovo sladno kavo vedno s pravim »Francom«. Zdrava, okusna in hranljiva!

Gospodarstvo

Prevoz čebel v ajdo. Čebelarje opozarjamo, da je po banski upravi odreden kot zadnji rok za prijavo števila čebelnih panjev občinam, kjer naj bi bilo ajdovo pasišče, do 20. julija. Ljubljanski čebelarji so bili o tem kratkem roku gotovo pravočasno opozorjeni, mi pa pohitimo s prijavi, da ne bomo oškodovani. S čebelnimi pasišči je pač vsako leto kaj narobe — prav!

Slovenski gospodarski list izdaja že nekaj mesecev Mohorjeva tiskarna v Celju. Sotrudniki so sami kmetijski strokovnjaki in drugi kulturni delavci. List obsega vse kmetijske panoge. Tudi uredništvo lista je v Celju, a sotrudniki so iz cele Slovenije in zato povsod opazujejo razvoj ali propad gospodarstva. Komur je na srcu napredek domačije, ta ne bo pozabil naročiti tega gospodarskega lista, kot ne pozabi na Mohorjeve knjige. List izhaja dvakrat na mesec in stane do konca leta le 20 Din. Prijave naročnikov zbira tudi uredništvo našega lista.

Kongres radi hipotekarnih dolgov v Jugoslaviji. Odbor vplivnih beograjskih meščanov skupno s člani uprave društva hišnih posestnikov je podvzel akcijo, da se skliče kongres v zadevi hipotekarnih dolgov. Zahteve bi bile: 1. Ustaviti se morajo vse prodaje radi neplačanih anuitet do nove uredbe. 2. Kapitaliziranje dolžnih anuitet. 3. Kratkoročni hipotekarni dolgovi naj se spreminjajo v dolgoročne. 4. Znižanje obrestne mere od 8 na 6 odst., če ni mogoče najti možnosti za delni odpis dolga. 5. Podaljšanje plačilnih rokov na 50 let.

Mednarodno gospodarsko zboljšanje. Statistični urad v Berlinu priobčuje pregled gospodarstva v 54 državah. Po tej statistiki je glede na njihovo udeležbo na svetovni trgovini konstantirano v 51 odst. teh držav zboljšanje gospodarstva, 14 odst. teh držav se stanje popravlja, 32 odst. jih je v depresiji, 2 odst. jih pa še vedno nazaduje. V Nemčiji, Angliji, Švedski, Zedinjenih državah in Japonski se kažejo že znaki konjunkturalnega poleta. (Po Jugosl. Lloyd.)

CVIČEK originalni dobite pri Centralni vinarni v Ljubljani, Frankopanska ulica štev. 11.

Berite
in širite
Gorenjca!

Podaljšaj
si življenje!

Življenje moremo podaljšati, bolezni preprečiti, bolezni ozdraviti, slabosti ojačiti, nestalne moremo učvrstiti in nesrečne osrečiti!

Kaj je vzrok
vsake
bolezni?

Oslabljenost živcev, potrnost, izguba dobrih prijateljev ali svojih bližnjih, razočaranje, strah pred boleznijo, slab način življenja in mnogo drugih razlogov.

Zadovoljstvo

je najboljši zdravnik! So poti, ki Te morejo dovesti do dobrega razpoloženja, oživiti Tvoj značaj, napolniti Te z novim upanjem; ta pot je pa epizoda v razpravi, ki jo že more vsakdo ki jo zahteva, dobiti takoj in

povsem brezplačno!

V tej mali prirodni knjižici je raztolmačeno, kako morete v kratkem času in brez ovire med delom ojačiti živce in mišice, odpraviti slabo razpoloženje, trudnost, raztresenost, oslabiljenost spomina, nerazpoloženje za delo in nebroj drugih bolezninskih pojavov. Zahtevajte to razpravo, ki vam bo nudila mnogo prijetnih ur.

Pošto zbirališče:

Ernst Pasternack, Berlin SO
Michaelkirchplatz 13. Abt. 91

Jur s pušo

Dobesedno

Janez: Ali si videl, koliko prahu je dvignila zadnjič ona stvar?

Berek: Beži, kaj pa, gotovo bojevniško gibanje?

Janez: I no, mestni avtobus je vendar škropil po Kokrškem predmestju.

Slabo vidi

Gospa kratkovidnikova obiše svojo prijateljico Zofko v Kranju. Med razkazovanjem mestnih znamenitosti se začudi gospa Kratkovidnikova: »Kaj pa, ali pri vas zračite preproge tudi popoldne?«

Gospa Zofka: »To ni preproga, temveč velik nagelj.«

Za vsak slučaj.

Jur: »Pomisli, prijatelj, sosedov študent mi je rekel, da imam markanten obraz.«

Prijatelj: »Ali ti sploh veš, kaj je to, markanten?«

Jur: »Tega ne vem, ampak eno sem mu dal čez usta, za vsak slučaj, če je kaj preveč rekel.«

Iz šole

Učitelj: »Koliko je polovica od ene šestine, Jurček?«

Jurček: »Natanko ne vem, gospod učitelj, dosti pa ni.«

Ga dobro pozna

Bahač je pripovedoval, koliko je škode napravila toča na njegovem posestvu. Med poslušalci je bil nekdo, ki ga je poznal in je vedel, da nič nima. Pa je dejal: »Če vam je toča pobila, ste sami krivi, zakaj pa niste dežnika odprli.«

Utemeljena previdnost

Mati: »Jurček, ali si pokazal očetu kako slabo spričevalo imaš sedaj koncem leta?«

Jurček: »Da mama, kar spodaj pod vrati sem ga vtaknil v sobo.«

Kolesa!

Nova 900 Din, plašči od 40 Din dalje kupite v **Cerkljah pri A. Lipar**

Moderno tiskarsko podjetje, specialno urejeno za izdelavo raznovrstnih letakov, reklamnih tiskovin in plakatov v eno in večbarvni tisku po najmodernejših načrtih. Vsa v stroko spadajoča dela izvršujemo točno in poceni.

iskarna Tisk. društva v Kranju

V enem dnevu

Vam razvijem film in naredim slike in to v najboljši izdelavi na Agfa Lupex papirju. - V zalogi imam vse vrste Agfa plošče, papirje, filme, kemikalije i. t. d. **Agfa Box aparati so še vedno samo po Din 100.** Pouk brezplačen!

Drogerija **B. Šinkovec Kranj - Glavni trg**

• MALI OGLASI •

Za vsako besedo v malih oglasih se plača 50 par. Najmanjši znesek je 6 D.

Otomane, divane, modroce in vsa v stroko spadajoča dela Vam nudi najceneje ter se priporoča **Viktor Tonejc** tapetnik, v hiši g. F. Azmana.

Za novo malo ljudsko zavarovanje iščemo zastopnike. - Ponudbe pod »Vesten« na upravo Gorenjca.

Instrukcije išče dijak osmošolec. Gre tudi na dom. Ponudbe na upravo Gorenjca.

Kmetijska okrajna zadruga v Kranju

registrovana zadruga z omejeno zavezo

Največja vnovčevalna zadruga na Gorenjskem

Kupuje od svojih članov krompir, fižol in vse poljske pridelke po najvišjih dnevnih cenah.

Prodaja svojim članom umetna gnojila, cement, koruzo, semena, krmila, moko, motorje in vse specerijsko blago po najnižjih cenah.

Kmetovalci, bodite člani te zadruge!

Janko Rant Kranj

Trgovina z deželnimi pridelki in mešanim blagom. Spirit in žganje v odprtih in zaprtih steklenicah. — Na drobno in na debelo.

Telefon št. 65 — Brzjavi: **RANT KRANJ**

Usnjarska in čevljarska zadruga

„Runo“

r. z. 30.3. v Tržiču priporoča sledeče lastne in zato najcenejše izdelke:

ovčine v raznih barvah, kozine za pletene sandale usnje za površnike, boks, ževro, juhtovino, galanterijsko usnje itd. **Obiščite nas!**

Gorenjske mlekarske zadruge

(Skupni obrat) v Naklem

Nudimo cenj. občinstvu mleko in vse mlečne izdelke:

čajno maslo »deteljica«
sirotkino maslo
skuto za štruklje

Sire: Ementalec, eidamer, trapist, imperjal, lptaver, romadur, dessert.

Vse dobite v naših poslovalnicah v Kranju, Tržiču, Jesenicah. Prepričajte se o dobri kvaliteti in nizkih cenah!

Ali že veš, da so opanke, sandale in kapucin čevlji najboljši in najcenejši le pri znani tvrdki

Fr. Strniša, Kranj

Ako ne veš, pridi, kupi in prepričan boš!

Času odgovarjajoče Vam očisti in zlika Vašo obleko, snežno belo opere perilo in ovrtnike v kombinacijah tvrdka

FRANJO POTOČNIK

svetlolikalnica in kemično čiščenje oblek — **Kranj**

Cene časa primerne!

Vsake vrste rolete, žaluzije, zavese in samonavijalci.

PETER KOBAL

KRANJ

Dravska banovina - Jugoslavija

Zaloga pohištva. — Izdelovanje vseh najfinejših tapetniških del. Najcenejša postrežba, solidno delo. — Prepričajte se!

HRANILNICA in POSOJILNICA v KRANJU

(Ljudski dom) r. z. z n. z.

Sprejema hranilne vloge in tudi vloge na tekoči račun. — Hranilne vloge se lahko vplačujejo tudi potom poštno hranilnice in so vlagateljem tozadevne položnice na razpolago.

Nove hranilne vloge se obrestujejo po dogovoru in se izplačujejo vsak čas brez napovedi.

Hranilne vloge se obrestujejo najugodneje.

Praukar dospela velika pošiljka

otroških vozičkov

Katere nudimo po sledečih reklamnih cenah:

Mod. 25 Modern globok otr. voziček z zaveso, ponikl. vogali in ročaj, precizno izdelan samo Din 475.-

Mod. 26 Podoben otr. voziček kakor Mod. 25, samo globlji in v spodnjem delu ima 3 mehko tapetirane blazine za sedenje in ležanje samo Din 520.-

Mod. 27 Eleganten globok otr. voziček z krasno zaveso, izdelan iz šper-plošče, kakor auto lakiran, z okraskom, znotraj belo tapetiran z 3 mehkiimi blazinami, pogrnjen z nepremočljivim pokrivalom proti dežju, jeklena peresa samo Din 685.-

Mod 21 Luksuzni otr. voziček, lakiran in tapetiran kakor Mod. 27 z zaprto auto-streho, balon Rekord guma Din 950.-

Mod. 23. Najfinejši otr. voziček, čisto poniklan s specialnimi auto Rekord gumami Din 1250.-

Otroški voziček, plitve oblike, z poniklanim ročajem Din 375.-

Lesen voziček z ponikl. ročajem Din 240.-

Odprt voziček moderne fazone, ročaj ponikl. Din 330.-

Isti z specialnimi peresi, ves poniklan Din 375.-

Ivan Savnik - Kranj

